Р Е Ш Е Н И Е
№ 41857

гр. София, 27.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **IV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,** в публично заседание на 09.10.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Галин Несторов
ЧЛЕНОВЕ: Вяра Русева
Петър Савчев

при участието на секретаря Кристина Алексиева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **8304** по описа за **2026** година докладвано от съдия Вяра Русева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 – чл. 228 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на М. В. П. от [населено място] против съдебно решение № 1629/07.05.2026 г. по н.а.х.д. № 4078/2025 г. по описа на Софийски районен съд /СРС/, НО, 101 състав, с което е изменено наказателно постановление /НП/ № 815208-F805397/25.02.2025 г., издадено от директора на дирекция „Обслужване“ в ТД на НАП-С., с което, на основание чл. 178 от Закона за данък върху добавената стойност /ЗДДС/, на касатора е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 700,00 лева за нарушение на чл. 97а, ал. 4 във връзка с чл. 97а, ал. 1 от ЗДДС, като е намален размера й на 500,00 лв.

В касационната жалба са развити подробни съображения за неправилност на съдебния акт поради нарушения на материалния закон и съществени нарушения на процесуалните правила. Твърди се, че решението е постановено при липса на мотиви, доколкото в съдебния акт са изброени законовите разпоредби на ЗДДС, по които е квалифицирано нарушението и са преповторени мотивите на обжалваното НП, с което допуснатите в НП нарушения са пренесени в обжалваното решение. Не са обсъдени възраженията на жалбоподателя, както и липсват фактически установявания по предмета на доказване. Аргументирани са и нарушения на материалния закон, а именно липса на установена независима икономическа дейност, извършвана от М. П., доколкото последната използва платформата Adobe за лични цели – обработка на лични документи, снимки и видеа, не получава доходи от трети лица за такива услуги и не извършва редовна търговска или

професионална дейност, която да предполага икономическа активност. В тази връзка се твърди отсъствие на задължение за регистрация по чл. 97а, ал. 1 и ал. 4 ЗДДС, само защото лицето е получило достъп до платформата ADOBE за лични нужди. Позовава се на практика на СЕС относно дейностите, които се считат за независима икономическа дейност и относно понятието „данъчнозадължено лице“. Моли съда да отмени обжалваното решение и да отмени НП. Претендира разноски за две инстанции.
Ответникът – директорът на дирекция „Обслужване“ в ТД на НАП-С.,чрез процесуалния си представител моли да се остави в сила обжалваното решение.
Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на касационната жалба.
Административен съд София – град, IV касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:
Касационната жалба е процесуално допустима като постъпила в законоустановения срок, подадена от лице – страна в производството и против акт, подлежащ на касационно оспорване.
Касационният контрол за правилност на решението, осъществяван от административния съд, е ограничен от въведените с жалбата основания, с изключение на съответствието му с материалния закон и съществените процесуални изисквания, свързани със съществуването и упражняването на субективното публично право на жалба, за които следи служебно. Касационната инстанция обсъжда правни, а не фактически въпроси, поради което не събира и не преценява доказателства, а проверява само законосъобразността на изводите на решаващия съд.
За да постанови решението си, районният съд е анализирал приобщените по реда на чл. 283 НПК писмени доказателства, представени с административнонаказателната преписка, и е събрал като доказателства показанията на свидетеля П. – актосъставител. Въз основа на тях е обосновал правен извод, че при съставянето на акта за установяване на административно нарушение са спазени изискванията на чл. 42 ЗАНН, а при издаване на атакуваното НП – тези на чл. 57 ЗАНН. По приложението на материалния закон СРС е приел, че жалбоподателката е осъществила вмененото й нарушение по чл. 178 ЗДДД, доколкото същата е субект на регистрация по чл. 97а, ал. 1 ЗДДС, който субект не е изпълнил в срока по чл. 97а, ал. 4 ЗДДС задължението си да подаде заявление за регистрация. Предвид обстоятелството, че с НП е наложен размер на глобата, надвишаващ предвидения в санкционната разпоредба на чл. 178 ЗДДС минимум, без да са изложени конкретни мотиви за това, СРС е изменил размера на глобата, като е определил минималния такъв.
Съобразно чл. 218 АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни основания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон. Съдът намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо, но постановено при съществено нарушение на процесуалните правила.
В решението си СРС не е обсъдил доводите и възраженията на жалбоподателя. Решението преповтаря мотивите съдържащи се в процесното НП. Няма излагане на никакви доводи поради какви причини възприема или не становищата на страните. СРС единствено е пресъздал законовите разпоредби посочени и в НП. На база преповторените от НП фактически установявания, съдът е възпроизвел нормативната база без да изведе собствени изводи дали е осъществено нарушението, и дали възприема доводите на жалбоподателя за липса на такова.
Решението не отговаря на изискванията на чл. 172а, ал. 2 АПК, която разпоредба гласи, че към решението си съдът излага мотиви, в които се посочват становищата на страните, фактите по делото и правните изводи на съда, независимо, че производството се развива по правилата на

НПК и по силата на препращащата норма на чл. 84 ЗАНН. Това е общо съдържание на решението, на което следва да отговаря всяко едно съдебно решение, дори постановено в производство по ЗАНН.
СРС като съд по фактите и правото, е длъжен да установи безспорна фактическа обстановка въз основа на представените пред него доказателства, както и служебно да събере други доказателства, ако е необходимо, а не да се позовава на установените от актосъставителя факти, отразени в АУАН или да препраща към фактическата обстановка в НП. Изложените в АУАН и НП фактически обстоятелства подлежат на проверка от съда и констатацията, че фактическата обстановка по НП е известна на страните и не е спорна между тях, не освобождава районния съд от задължението му да изложи в мотивите на решението фактическата обстановка, която приема за безспорно установена и на която основава правните си изводи относно административнонаказателната отговорност на санкционираното лице.
Във връзка с горното и предвид изрично направените обстойно от жалбоподателя възражения, свеждащи се до недоказаност на нарушението, в т.ч. липса на независима икономическа дейност – чл. 3, § 1 т.1 от ДР на ЗДДС , липса на задължение за регистрация по чл. 97а ал.1 от ЗДДС, липса на задължение за регистрация по чл. 97а ал.4 ЗДДС, допълнителни аргументи извеждащи се от решение на СЕС, съдът е дължал произнасяне.

Касационната инстанция обсъжда правни, а не фактически въпроси, поради което проверява само законосъобразността на изводите на решаващия съд. При липсата на изчерпателни фактически и аргументирани правни изводи в мотивите към решението относно релевантните за законосъобразността на НП обстоятелства, и включени в предмета на доказване по делото, не може да бъде осъществен дължимия от АССГ контрол за законосъобразност. Недопустимо е АССГ да постанови акт, който замести този на решаващия съд, което би лишило страните от една съдебна инстанция по фактите и приложението на закона. Касационната инстанция не може да постанови акт, в който за пръв път да обсъди фактите, включени в предмета на доказване и да установи фактическата обстановка по делото, както и да се произнася по възраженията на страните. Касационната инстанция не може да подменя вътрешното убеждение на контролирания съд по фактите, включени в предмета на доказване, но той е оправомощен да извърши проверка относно изпълнението на процесуалните изисквания, гарантиращи правилното му формиране в съответствие с принципната норма на чл. 14 от НПК. Съдът е извел извод на база изброяване на законови разпоредби и възпроизведени фактически констатации на административнонаказващия орган, като не е изложил никакви доводи във връзка с изрично направените възражения за липса на нарушение.Липсва доказателствен анализ и самостоятелни правни изводи относно съставомерността на нарушението. Изясняването на обективната истина е процес, при който съдът следва да извърши цялостна проверка на фактите и обстоятелствата, да събере достатъчно и годни доказателства за установяването им, както и да обсъди доводите на двете страни. Съдът не е осъществил дължимата преценка на доказателствата по делото касаещи процесуалната и материална законосъобразност на НП, както и наведените доводи на жалбоподателя за материална незаконосъобразност. Разглеждалият делото състав на СРС не е изложил нито едно съображение по конкретните оплаквания на жалбоподателката срещу незаконосъобразността на НП. Въззивната инстанция всякога е длъжна да даде отговор на възраженията и доводите на страните независимо дали ги счита за основателни или не и дали ги уважава или не. Този именно отговор е израз на задължението на въззивна инстанция, която е и контролна такава - да провери изцяло законосъобразността на НП. Резултатът от тази проверка не може да е формален. Той винаги трябва да бъде обективиран по делото - в мотивите на въззивния съдебен акт, така че да стане достояние на страните, а страната, която е изтъкнала довод в хода на

съдебното производство, да узнае и проследи начина на формиране на волята на съда, по силата на която аргументите са или не са уважени. Всяко отклонение от принципите на чл. 13 и чл. 14 от НПК, вр.чл.84 ЗАНН представлява съществено процесуално нарушение. Касационната инстанция няма правомощия да установява нови фактически положения и следва да проверява единствено правораздавателната дейност на районния съд. Необходимо е цялостно изясняване на релевантната за случая фактическа обстановка, като се обсъдят всички представени доказателства, както и доводите и възраженията на страните, въз основа на което да бъдат изведени обосновани правни изводи. Липсата на произнасяне от решаващия съд по доводите на жалбоподателя във връзка с повдигнатото му административнонаказателно обвинение препятства постановяване на акт по същество на спора от касационната инстанция съгласно чл. 221, ал.1 от АПК, вкл. с оглед осигуряване правото на защита на засегнатото лице на двуинстанционен съдебен контрол. Недопустимо е АССГ да постанови акт, който замести този на решаващия съд, което би лишило страните от една съдебна инстанция по фактите и приложението на закона. Касационната инстанция не може да постанови акт, в който за пръв път да обсъди фактите, включени в предмета на доказване и да установи фактическата обстановка по делото. При липса на доказателствен анализ и правни изводи в обжалвания съдебен акт се препятства касационната проверка по приложението на закона. Необходимо е цялостно изясняване на релевантната за случая фактическа обстановка, като се обсъдят всички представени доказателства, както и доводите и възраженията на страните, въз основа на което да бъдат изведени обосновани правни изводи.

По изложените съображения оспореното решение следва да се отмени, а делото да се върне за ново разглеждане от друг състав на СРС. При новото разглеждане съдът следва да обсъди, съобразно твърденията и възраженията на страните, събраните доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, и въз основа на техния анализ да изложи самостоятелни мотиви по съществото на спора относно процесуална и материалната законосъобразност на процесното НП, вкл. и по изрично наведените в жалбата основания.

Относно разноските: По претендираните от страните разноски ще се произнесе въззивният съд при новото разглеждане на делото - чл. 226, ал. 3 АПК.

По изложените съображения и на основание чл. 222, ал. 2 и чл. 224 АПК във връзка с чл. 63в ЗАНН, Административен съд София – град, IV касационен състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ съдебно решение № 1629/07.05.2026 г. по н.а.х.д. № 4078/2025 г. по описа на СРС, НО, 101 състав.
ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на същия съд.
Решението е окончателно.

председател членове